

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень

Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

26.05.2025

с. Дубовий Гай

Згідно листа філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» № 9675\40.1.9-2025 від 09.05.2025 року та згідно з п.п.3,4,5,13 Санітарних правил в лісах України затверджених Постановою КМУ від 27.05.1995 року за № 555) комісією в складі: спеціалістів державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист»): провідного інженера - лісопатолога Віктора КАНІВЦЯ, провідного інженера-лісопатолога Віталія РИЖУКА, інженер охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони і захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» Богдана БАБИЧКА, лісничого Овруцького лісництва Віктора ТОКАРСЬКОГО, лісничого Давидківського лісництва Олександра ЧОРНОВОЛА, лісничого Ігнатпільського лісництва Ігора КОСТЮШКА, лісничого Піщаницького лісництва Андрія КУПРІЙЧУКА, лісничого Закусилівського лісництва Романа ГРЕБЕНЮКА, лісничого Заліського лісництва Андрія ЧЕБЕРЯКА, лісничого Кліщівського лісництва Ольги ШУЛЬГИ.

Проведене обстеження ділянок на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за матеріалами базового лісовпорядкування.

Обстежено наступні ділянки:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа яка підлягає ВСР	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Давидківське лісництво														
36	58	9.2	(1)	8.5	10СЗ	71	0.80	2	21	24	340	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	40
56	3	1.7			10СЗ+БП	65	0.80	1	23	28	390	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
94	18	6.8			10СЗ	77	0.50	1	24	32	250	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
101	6	3.9			10СЗ	67	0.60	1	23	28	340	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
101	36	10.9	(2)	10.2	10СЗ	67	0.60	1А	25	30	360	3	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	35

[illegible]

Кліщівське лісництво														
175	3	0.3			8С32БП	60	0.80	1	22	28	345	3	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	40
175	9	18.3	(8)	12.3	10СЗ	64	0.70	1	24	28	385	3	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	35
175	40	0.4			8С32БП	60	0.80	1	22	28	330	3	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	20
		19.0		12.3										
				13.0										
Овруцьке лісництво														
6	37	0.8			10СЗ+БП	70	0.70	1	25	28	380	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
25	49	1.5			9С31БП	100	0.80	2	26	36	420	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	40
34	20	0.7			10СЗ	90	0.70	1	27	32	420	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	50
47	24	2.6			10СЗ	56	0.85	1А	23	24	410	3	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
47	54	1.5			10СЗ	69	0.70	1	23	28	340	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	50
48	1	2.3			10СЗ	91	0.70	1А	30	36	480	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	35
48	14	3.4			7С32БП1ЯЛЕ	53	0.60	1А	23	24	260	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка, короїд типограф	20
49	1	2.2	(2)	1.3	9С31ДЗ	135	0.50	2	27	48	310	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	70
49	18	2.1	(2)	1.0	10СЗ	88	0.70	1	29	32	480	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	40
53	1	7.9	(2)	2.6	7С33ДЗ	145	0.60	2	28	48	340	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, дубова златка	30
53	15	9.7	(2)	1.9	7Д33СЗ	145	0.60	3	26	32	300	2	Дубова златка, пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	10
53	19	2.2			7Д33СЗ	145	0.60	2	27	32	320	2	Дубова златка, пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
54	1	4.2			10СЗ	59	0.70	1А	25	28	380	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	20
56	64	2.2			10СЗ	145	0.50	2	28	48	320	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	20
56	67	0.6			10СЗ	85	0.70	1	27	32	420	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	35
57	6	5.6			8Д32СЗ	135	0.60	3	24	32	250	2	Дубова златка, пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	20
57	23	5.0			7С31ДЗ1БП1ОС	80	0.70	1А	28	32	370	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, дубова златка, бактеріальна водянка	35
57	33	5.0			9С31БП	95	0.70	1	28	36	410	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	45
68	12	2.3			8С32ЯЛЕ	56	0.80	1А	24	28	400	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, короїд типограф	35
69	22	4.6			10СЗ	52	0.80	1А	22	24	390	2	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	15
		66.4		6.8										
				51.3										
Піщаницьке лісництво														
17	35	8.4			10СЗ	80	0.70	2	22	26	350	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	24
58	25	4.0	(2)	1.2	7СЗ(90)ЗСЗ(75)	90	0.70	1	28	36	440	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	60

63	1	0.9			9С31БП	70	0.70	1	24	28	330	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	40
63	43	3.3	(2)	0.9	10СЗ+БП	90	0.70	1	27	32	440	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	35
67	42	0.9			10СЗ	75	0.80	1А	27	32	490	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	35
69	42	3.3	(2)	2.9	6С34ЯЛЕ+БП	57	0.80	1А	25	28	420	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, короїд типограф	40
70	30	1.7			10СЗ+ДЗ	100	0.70	1	29	40	460	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	20
73	6	1.0			10СЗ+БП	52	0.70	1Б	24	26	390	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	30
73	20	1.1			10СЗ	70	0.70	1А	26	28	400	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	20
73	26	0.6			8С32БП	66	0.60	1А	26	28	335	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	40
Піщаницьке лісництво(Коптівщинське)														
11	6	2.6			10СЗ	66	0.70	1	23	28	340	3	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом.	35
		27.8		5.0										
				22.2										
Радчанське лісництво														
18	9	18.2			10СЗ+БП	76	0.70	1	25	32	420	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	30
25	1	5.8			10СЗ+БП	66	0.70	1	22	28	350	4	Пошкодження великим та малим сосновим лубоїдом, бактеріальна водянка	20
		24.0												
Всього по Надлісництву -271.0														

При обстеженні насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*). В нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда. Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда. Під проекціями крон на підстилці знайдено від 3 до 10 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників.

У дубових насадженнях дерева, що мали підпорядкований стан та недостатню площу живлення для кореневих систем в першу чергу перетворились на всихаючі та сухостійні. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком, що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба та поперечним раком дуба, що охоплює 100% периметра стовбура. Іноді це призводить до зламів стовбурів в місцях ураження. Частина дерев IV – VI категорій біологічного стану має ознаки поточного заселення, або торішнього відпрацювання такими вторинними шкідниками як златки дубова, бронзова, вузькотіла та зелена, дубовий заболонник.

В насадженнях яких зустрічається береза повисла, виявлено погіршення загального стану берези є ураження бактеріальною водянкою (збудник — *Enterobacter nimipressuralis*). про що свідчить зрідженість крон дерев, поява сухих верхівок. На

стовбурах уражених дерев спостерігаються здуття різних розмірів і конфігурації та відмирає луб і камбій.

Патологічний процес підсилюється ураженням березовою губкою і заселенням комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник (*Scolytus betulae*) тощо).

В змішаних деревостанах за участі осики спостерігається втрата захисних функцій насаджень, це пов'язано першочергово ураженням дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба є підтвердження цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме: заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L); скрипун осиковий великий (*Scolytus multistriatus* Marsch).

Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками та хворобами, переважно поодинокий, інколи груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак свіжого заселення комахами-камбіофагами в обстежених насадженнях не виявлено.

Також у вищевказаних насадженнях спостерігається помітне накопичення захаращеності у вигляді старого лежачого сухостою, старих вітровальних дерев, частин зламаних стовбурів.

Висновки та рекомендації

За наслідками проведеного обстеження, з метою поліпшення санітарного стану насаджень Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» покращення лісопатологічної ситуації та упередження поширенню комплексу стовбурових шкідників, комісія призначає провести на вищезазначених ділянках лісу загальною площею **271,0 вибіркові санітарні рубки (ВСР)** з інтенсивністю рубки 10–70м³/га окомірно.

В осередках стовбурових шкідників проводити рубки згідно термінів та норм передбачених Санітарними Правилами у Лісах України, заготовлену деревину вивозити у максимально стислі терміни, а за неможливості термінового вивезення корувати, лісосічні залишки утилізувати.

Очистку лісосіки від порубкових залишків провести дотримуючись правил пожежної безпеки в лісі.

Лісовій охороні підприємства Овруцького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

Призначені ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2, 6, 9, 14 Санітарних правил в лісах України та з дотриманням положень пунктів 12, 17, 23, 26, 27 зі змінами Постанови КМ №1224 від 09.12.2020 р.

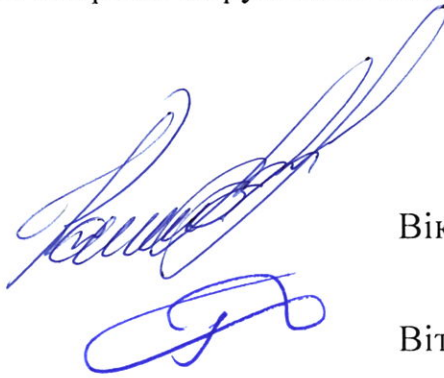
З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести у максимально стислі строки.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, рослин і тварин, занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони Овруцького надлісництва.

Підписи комісії:

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Віктор КАНІВЕЦЬ

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

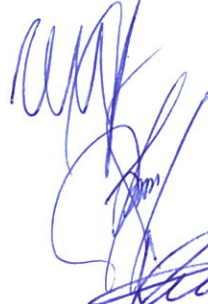
Віталій РИЖУК

Інженер з охорони та захисту лісу
філії "філії Столичний Лісовий офіс"
ДП "Ліси України"

Богдан БАБИЧКО

Лісничий Давидківського лісництва

Олександр ЧОРНОВОЛ

Лісничий Овруцького лісництва

Віктор ТОКАРСЬКИЙ

Лісничий Ігнатпільського лісництва

Ігор КОСТЮШКО

Лісничий Піщаницького лісництва

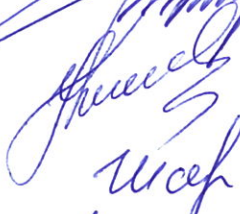
Андрій КУПРІЙЧУК

Лісничий Закусилівського лісництва

Роман ГРЕБЕНЮК

Лісничий Заліського лісництва

Андрій ЧЕБЕРЯК

Лісничий Кліщівського лісництва

Ольга ШУЛЬГА

Лісничий Радчанського лісництва

Микола НЕВМЕРЖИЦЬКИЙ